

**Ба шури диссертационии 6Д.КОА-003 дар
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.
Душанбе, к. Буни Ҳисорак, шаҳраки
донишҷӯён, бинои таълимии 7, ауд 102)**

ТАҚРИЗИ

**ба автореферати Фаниев Убайдулло Файзалиевич дар мавзуи
“Ташкили баҳисобигирӣ ва таҳлили идоракунӣ дар корхонаҳои
саноати масолехи соҳтмонӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии
номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08 –
Баҳисобигирии муҳосибӣ ва аудит**

Корхонаҳои саноатӣ дар баробари дигар корхонаҳои саҳаҳо дар
пешрафти иқтисодиёти кишвар нақши назаррас дорад. Аз ин ҷост, ки
таваҷӯҳи ҳукумати кишвар ба ин соҳа равона гардида, як қатор
ҷорабинҳо барои беҳтаршавии он андешида шудааст.

Маҳсулнокии бизнес дар шароити кунуни бештар ба сатҳи ташкили
идоракунии корхона, самаранокии қабули қарорҳо вобаста аст. Барои
баланд бардоштани самаранокии фаъолияти иқтисодии корхонаҳои
саноатӣ, хоса саноати масолехи соҳтмонӣ воситаҳои таҳия ва қабули
қарорҳои идоракунӣ дар ҳама зинаҳои идоракунӣ зарур аст.

Воситаҳои мавҷудаи баҳисобигирии муҳосибӣ барои сифати нави
иттилоотӣ баҳисобигирӣ - таҳлилӣ талаботи қатъӣ ба миён мегузоранд.
Аммо, низоми анъанавии баҳисобигирии молиявӣ, сарфи назар аз ҳаҷми
маълумоти мавҷуда, ки дар ҳисбот мавҷуд аст, ҳусусияти умумӣ, ягона
дошта, талаботи роҳбарияти зинаҳои идоракунии корхонаҳои саноатиро
қонеъ карда наметавонад. Вобаста ба ин низоми баҳисобигирии идоракунӣ
бояд имкониятҳои иқтисодӣ, ташкилӣ, молиявӣ ва идоракуниро бо
мувоғики мақсади субъекти хоҷагидорӣ инъикос намояд.

Аз ин рӯ зарур аст, ки баҳисобигирӣ ва таҳлили идоракунӣ дар
заминай унсурҳои худ, баҳисобигирӣ, таҳлил ва назорати ҳароҷот ташкил
карда шавад, то ин ки назорат аз болои тамоми равандҳои хоҷагидорӣ
таъмин карда шавад. Ин метавонад омиле бошад, ки барои амалишавии
мақсадҳои дар пешгузоршта шуда таъсири мусбат расонад.

Бинобар ин, мавзуи интихобнамудаи диссертационии Фаниев У.Ф
ба ақидаи мо рӯзмарра мебошад.

Чи хеле ки аз автореферат ҳулоса кардан мумкин аст, таҳқиқоти
диссертационӣ аз тарафи муаллиф дар сатҳи баланди назариявӣ ва амалӣ
ичро карда шудааст. Саҳми назаррас дар рушди асосҳои назариявию

методии баҳисобгирий ва таҳлили идоракунӣ, ба ақидаи мо асоснок намудаи хусусиятҳои соҳавии истеҳсоли масолеҳи соҳтмонӣ, технологияи он ва таъсири он ба ташкили баҳисобгирии идоракунӣ бо истифода намудани як қатор равишҳои методологӣ, ба монанди системавӣ, усули иқтисодӣ-оморӣ, усулҳои ҳаммонандсозӣ, баҳодихҳои мукоисавӣ ва эксперти; коркарди ҳисобботҳои идоракунӣ дар корхонаҳои саноати масолеҳи соҳтмонӣ мебошад.

Тавсияҳои методии коркардаи муаллиф вобаста ба такмили баҳисобгирий ва таҳлили идоракунӣ, ҳисботи идоракунӣ аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доранд, аз ҷумла пешбурди баҳисобгирий дар маконҳои бавучудоии ҳарочот, ҳисботҳои тавсияшаванд, методикаи гузаронидани таҳлили СВР ва таҳияи модели гузаронидани таҳлили идоракунӣ дар асоси маълумотҳои баҳисобгирии идоракунӣ мебошад. Дар баробари ин дикқати асоси ба такмили баҳисобгирии идоракунӣ бо роҳи пешниҳоди нақшай ҳисбҳои иловагӣ дар таркиби ҳисоби 10730 “Истеҳсолоти нотамом” бо мақсади ҷамъоварии иттилооти саҳех барои қабули қрорҳои идоракунӣ, инчунин ҳисобкунии арзиши аслии як воҳиди масолеҳи соҳтмонӣ - хишт таҳия карда шудааст.

Дар баробари ин, нуқтаи назари муаллиф оид ба ташкили таҳлили идоракунӣ, методикаи гузаронидани он дар низоми идоракунии корхонаҳои саноати масолеҳи соҳтмонӣ қобили дастгирист.

Аз натиҷаи таҳқиқоти диссертационӣ дар авторефратроҳҳои ташкили баҳисобгирий ва таҳлили идоракунӣ дар корхонаҳои саноати масолеҳи соҳтмонӣ пешниҳодшуда, аз асоснок будани таклифи пешниҳодҳо шаҳодат медиҳад.

Ҳачми муайяни корҳои илмии дар натиҷаи таҳқиқоти диссертационӣ интишор намудаи муаллифро қайд кардан ба маврид аст. Дар амалияи як қатори субъектҳои иқтисодӣ истифода шудани натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ аз сатҳи баланди иҷроиши он шаҳодат медиҳад.

Диссертасияи Фаниев У.Ф мусбӣ баҳо дода, ба ақидаи мо як қатор камбудихо дар кор дид мешаванд:

1. Аз тарафи муаллиф як қатор тавсияҳои илмию методӣ коркард ва дар амалияи баҳисобгирий ва таҳлили идоракунии корхонаҳои саноати масолеҳи соҳтмонӣ татбик карда шудааст, аммо

самараноки иқтисодии онҳо дар автореферат муайян карда нашуддаст.

2. Дар автореферат тарзи маҳкамуни ҳисобҳои пешниҳоднамудани муаллиф дар таркиби ҳисоби 10730 “Истехсолоти нотамом оварда нашуддаст.

Новобаста аз камбудиҳои овардашуда, автореферати пешниҳодшуда нишон медиҳад, ки диссертатсия кори илмӣ-тахассусии мантиқан баанҷомрасида мебошад ва ба талаботи бандҳои 31, 32, 33 “Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ” мутобиқ ва ҷавобгӯй буда, муаллифи он – Фаниев У.Ф. - сазовори дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи иҳтисоси 08.00.08 - Баҳисобигирии муҳосибӣ ва аудит мебошад.

Муқарриз:

мунири кафедраи баҳисобигирии муҳосибӣ

Донишгоҳи давлатии Боҳтар ба номи Н. Ҳусрав

номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент

Мирзозода М.ІІІ

Имзои Мирзозода М. ІІІ: про гасон мекунам:

Сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои маҳсуси

Донишгоҳи давлатии Боҳтар

ба номи Н. Ҳусрав

Шукурзода Ҷ.А.